

BELEGGEN IN FYSIEK goud: VOLOP MOGELIJKHEDEN

In tijden van onrust kan goud vaak op extra belangstelling rekenen van beleggers. En dan vooral de fysieke varianten, zoals munten en baren. Een aantal partijen op de Nederlandse markt richt zich op de verkoop, inkoop en opslag van fysiek goud. Waar moet je aan denken? En wat zijn de risico's en kosten?

Markten afstruinen naar gouden sieraden is lang niet de enige manier om te beleggen in goud. Er zijn verschillende gouden baren en munten die internationaal goed verhandelbaar zijn. Bekende smelterijen voor baren zijn bijvoorbeeld Umicore, Heraeus en C. Hafner. Bij gouden munten zijn onder meer de Canadese maple leaf en de Amerikaanse eagle geliefd onder beleggers.

Veel van dit goud valt voor de Nederlandse fiscus onder beleggingsgoud, zodat beleggers geen btw hoeven te betalen (zie kader). In Nederland richten verschillende partijen zich op de koop, verkoop en opslag van beleggingsgoud.

ZELF OPSLAAN

De belegger die het goud letterlijk binnen handbereik wil hebben, kan ervoor kiezen om gouden baren en munten zelf op te slaan. Er zijn verschillende bedrijven,

**ER IS EEN
KEUR AAN
VARIATIES,
VOORAL BIJ
MUNTEN**

zoals AmsterdamGold, Holland Gold, The Silver Mountain en 101 Munten, die via internet een scala aan gouden munten en baren te koop aanbieden. Uit het onderzoek blijkt dat goed vergelijken loont. De prijzen van gouden baren en munten kunnen verschillen per aanbieder (zie tabel 1). Dat komt zelfs voor bij munten en baren die van exact dezelfde smelter afkomstig zijn.

Een belegger die edelmetaal naar wens heeft gevonden, kan dat vervolgens eenvoudig bestellen en thuis laten bezorgen. Daar komen, bij kleinere bestellingen, nog wel verzendkosten bij (zie tabel 2). Juist bij hele kleine bestellingen maken deze kosten een groot deel van de totaalprijs uit. Bij Amster-

damGold zijn dergelijke bestellingen niet mogelijk, het bedrijf hanteert een minimum orderbedrag van 2500 euro. Verzending is dan wel gratis. Ook bij de andere onderzochte partijen is verzending gratis bij grotere orderbedragen.

Wat betreft het type goud is er een keur aan variaties, vooral bij munten. Jaarlijks verschijnen veel nieuwe munten, met het nieuwe jaar erin geslagen en geregeld ook een andere afbeelding. Deze kunnen in trek raken onder beleggers, waardoor er naast de waarde van het goud zelf ook een premie, in de vorm van verzamelwaarde, kan ontstaan. Dat verschilt per munt en er kan enige tijd overheen gaan. Is het een belegger voornamelijk te

doen om de goudwaarde, dan is het zinvol om goed te vergelijken en niet te veel premie te betalen op de goudwaarde. Zo geldt bij de populaire Canadese maple leaf-munt bij alle vier de onderzochte aanbieders een premie van ongeveer 4 procent bovenop de goudwaarde. Een baartje goud van datzelfde gewicht heeft een kleinere premie, van ongeveer 3 procent. En naarmate het gewicht toeneemt, neemt veelal ook de premie die beleggers betalen bovenop de goudwaarde af (zie tabel 1). Zo kan een gram goud, apart verpakt, wel 60 procent duurder zijn dan er aan waarde van het gele metaal zelf in zit, terwijl een baar van 1 kilogram nog slechts een procent boven de goudwaarde kost bij de meeste onderzochte partijen.

Een veel voorkomende hoeveelheid is een baar of munt van 31,1 gram. Een bekende aanduiding voor deze hoeveelheid is *troy ounce*.

Er zijn ook nadelen aan zelf opslaan. Zo is er het risico van brand en diefstal en zijn er kosten voor een eventuele kluis en verzekering, voor zover dat al mogelijk is. Daarnaast is er bij verkoop een aantal stappen te zetten. Daar hangt ook weer een prijskaartje aan.

**ER ZIJN KOPERS
DIE BAREN
ONTVINGEN
VAN EEN ANDER
METAAL,
MET ALLEEN
EEN DUN
LAAGJE GOUD
EROMHEEN**

LATEN OPSLAAN

Beleggers kunnen er ook voor kiezen om hun goud te laten opslaan in professionele kluisen. Er zijn verschillende goudhandelaars die dat tegen betaling aanbieden of samenwerken met een derde partij om dat te faciliteren. Zo werkt eerder genoemde Holland Gold samen met AunexumSafe, dat stelt dat edelmetalen in opslag staan geregistreerd op naam. De transactiekosten bedragen 36 euro, naast een bewaarloon van 0,65 procent per jaar voor goud dat in Nederland in een kluis ligt. Daar komt dan nog wel btw bij.

AmsterdamGold biedt via AmsterdamSafe een opslagmogelijkheid aan. Ook dit bedrijf geeft aan dat het edelmetaal volledig aanwezig is en aan de eigen account van de belegger is gekoppeld. Opslag is mogelijk vanaf 5.000 euro, en de transactiekosten bedragen 35 euro, naast een jaarlijks bewaarloon van 0,75 procent voor goud, beide exclusief btw. Deze transactiekosten zijn niet de kosten om het goud te (ver)kopen, maar voor de in- en uitslag van het goud uit de kluis. The Silver Mountain werkt samen met Edelmetaal Beheer Nederland. Dit opslagbedrijf stelt ook dat het

TABEL 1: AANKOOPKOSTEN BIJ ZES PROMINENTE AANBIEDERS

Peildatum: 6 maart 2020

AANBIEDER	Aangekochte hoeveelheid					
	1 GRAM	5 GRAM	31,1 GRAM	CANADIAN MAPLE*	100 GRAM	1000 GRAM
AmsterdamGold	x	€ 261	€ 1.525	€ 1.542	€ 4.904	€ 48.270
Premie		9,1%	2,5%	3,6%	2,5%	0,9%
Holland Gold	€ 77	€ 268	€ 1.532	€ 1.549	€ 4.873	€ 48.325
Premie	60,3%	12,1%	3,1%	4,2%	2,0%	1,1%
The Silver Mountain	€ 68	€ 263	€ 1.538	€ 1.552	€ 4.878	€ 48.410
Premie	41,7%	9,7%	3,3%	4,3%	1,9%	1,2%
101 munten	€ 64	€ 275	x	€ 1.554	€ 4.944	x
Premie	34,0%	15,0%		4,4%	3,3%	x
Doijer & Kalff	x	x	x		€ 4.818	€ 48.180
Premie	x	x	x	x	0,7%	0,7%
Gold Republic	€ 49	€ 244	€ 1.515	x	€ 4.871	€ 48.710
Premie	1,8%	1,8%	1,8%	x	1,8%	1,8%

*munt 2020 (31,1 gram)

Baren bij AmsterdamGold, Holland Gold, The Silver Mountain en 101 Munten zijn van Umicore, de baar van 1 gram bij 101 Munten is van smelter C. Hafner. Bij grotere afname zijn kortingen mogelijk. Bij Doijer & Kalff is goud vanaf 10 gram te koop en veelvouden daarvan.

TABEL 2: VERZENDKOSTEN VERSCHILLEN STERK, MAAR HET KAN GRATIS BIJ GROTERE BEDRAGEN

	VERZENDKOSTEN (PER POST IN NL)	GRATIS VERZENDING VANAF WELK ORDERBEDRAG?
AmsterdamGold	Gratis	2500 euro, dit is het minimum orderbedrag
Holland Gold	15 euro	5000 euro
The Silver Mountain	9 euro bij bestellingen tot 1000 euro, daarboven 19 euro	5000 euro
101 Munten	14,45 euro	4000 euro
Doijer & Kalff	n.v.t.	n.v.t.
Gold Republic	1% + productiekosten + vervoerskosten	n.v.t.
AunexumSafe	15 euro	n.v.t.
AmsterdamSafe	35 euro ex. btw	n.v.t.
Edelmetaal Beheer Nederland	19 euro	n.v.t.

opgeslagen edelmetaal volledig van de klant is. Er zijn geen transactiekosten, wel een bewaarloon van 0,65 procent per jaar exclusief btw en opslag is mogelijk vanaf 5.000 euro. In geval van vaste kosten voor opslag is een dergelijke opslagvorm bij kleinere hoeveelheden goud een dure optie.

Gold Republic is een partij die zich ook richt op de online aankoop en bijpassende opslag in een kluis. Belangrijk kenmerk van deze speler is dat goud dag en nacht is te kopen en verkopen. Daarnaast zijn kleinere bedragen in goud tegen relatief lage kosten verhandelbaar. Na het plaatsen van een order, geeft Gold Republic de order door aan een smelterij. Deze levert een nieuwe baar, waarbij de klant mede-eigenaar wordt van een of meerdere baren, tenzij deze tegen bijbetaling op naam gereserveerd wordt. Dat kan pas vanaf een minimum van 100 gram goud. Het goud ligt ook hier verzekerd opgeslagen. Bij koop en verkoop rekent het bedrijf 1,8 procent kosten ten opzichte van de actuele goudprijs, bestaande uit een premie van 0,8 procent en 1 procent transactiekosten. De opslag kost 0,5 procent per jaar, exclusief btw. Uitlevering van het edelmetaal is tegen betaling ook mogelijk.

Een andere partij die in Nederland actief is, is Doijer & Kalff. Het bedrijf verkoopt goud

vanaf 10 gram en voor 0,7 procent boven de spotprijs (de actuele goudprijs) en stelt dat de edelmetalen, ook bij kleinere posities, apart op naam liggen opgeslagen. Deze opslag kost bij het account voor kleinere hoeveelheden, 0,15 procent van de vervangingswaarde per kwartaal. Gezien het minimumtarief van 14,95 euro, is dat voor de kleinste baren minder interessant. Uitlevering van het edelmetaal is tegen betaling ook mogelijk.

VERKOPEN

Mocht een belegger goud willen verkopen, is er een aantal zaken om rekening mee te houden. De prijs

HET IS BIJ BELEGGEN IN GOUD EEN AFWEGING TUSSEN KOSTEN, GEMAK EN RISICO

bij verkoop wordt in de regel bepaald aan de hand van de actuele goudprijs, minus een afslag (zie tabel 3). Dat kan in geval een belegger zelf fysiek goud heeft opgeslagen en nu wenst te verkopen zomaar 2 procent zijn.

Stel dat een baar goud bijvoorbeeld 1000 euro waard is aan goud, dan kan die bijvoorbeeld te verkopen zijn voor 980 euro. En stel dat het goud met dezelfde waarde van 1000 euro daarvoor is aangekocht, is daar vaak ongeveer 1030 euro voor betaald. En deze op- en afslagen zijn dan exclusief bijkomende kosten voor onder meer verzending, of eventuele uitslagkosten in geval een klant goud

ER ZIJN OOK BEURSGENOTEERDE EDELMETAALFONDSEN DIE BELEGGERS LATEN MEEBEWEGEN MET DE GOUDPRIJS

TABEL 3: TERUGKOOP VAN BAREN LEVERT 98 TOT 99 PROCENT VAN DE GOUDWAARDE OP

101 Munten	99% van de goudprijs
Doijer & Kalff	99% van de goudprijs
Holland Gold	98,5% van de goudprijs
Gold Republic	98,2% van de goudprijs
AmsterdamGold	98% van de goudprijs
The Silver Mountain	98% van de goudprijs

verkoopt dat in bepaalde kluisen, bijvoorbeeld bij AmsterdamSafe, ligt opgeslagen. Dus tussen aan- en verkoopprijs kan, bij dezelfde goudwaarde, wel een procent of 5 aan 'spread' zitten. Bij munten kan dat verschil nog groter zijn, zeker als er verzamelwaarde is ontstaan en de transactieprijs uitsluitend gebaseerd is op de goudwaarde.

Bij Gold Republic en Doijer & Kalff geldt, in ieder geval bij lagere bedragen, een kleinere 'spread' tussen de aan- en verkoopprijs.

BETROUWBAARHEID

Aanbieders van beleggingen in goud zijn er volop, maar hoe is het risico op een foutieve keuze te

minimaliseren? Allereerst is er het toezicht door de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Goud dat een belegger niet zelf beheert, is volgens de AFM een beleggingsobject. De aanbieder kan het edelmetaal in een kluis bewaren of laten bewaren door een derde. In Nederland moeten aanbieders van beleggingsobjecten, behoudens enkele vrijstellingen, een vergunning van de AFM hebben om deze aan te bieden. De in dit onderzoek genoemde partijen beschikken, voor zover deze ook opslag aanbieden, over een AFM-vergunning. Goud dat niet wordt opgeslagen, maar een belegger kan ophalen of thuis kan laten bezorgen, is

> FISCALE ASPECTEN

Beleggingsgoud is vrijgesteld van btw, ander goud niet, zo stelt de belastingdienst op haar website. Er geldt een aantal criteria om onder beleggingsgoud te vallen. Zo dient het goud in de vorm van staven of plaatjes met een door de goudmarkten aanvaard gewicht en zuiverheid hebben van ten minste 995/1000. Gouden munten vallen onder beleggingsgoud wanneer deze een zuiverheid hebben van ten minste 900/1000, zijn geslagen na 1800, in het land van oorsprong een wettig betaalmiddel zijn of zijn geweest en normaal gesproken worden verkocht voor een prijs die de marktwaarde van het goud dat in die munten is verwerkt niet overschrijdt met meer dan 80 procent. Als een goudbelegging is vrijgesteld van btw betekent dat overigens niet dat het geheel is vrijgesteld van belasting. Zo valt het namelijk wel onder de belasting in box 3 van de Nederlandse inkomstenbelasting. Het is dan handig wanneer de onderneming in kwestie jaaroverzichten verstrekt die bij de belastingaangifte te gebruiken zijn. Er geldt nog wel een heffingsvrij vermogen. Meer informatie hierover is in te winnen bij de Nederlandse belastingdienst.

volgens de AFM een gewone aankoop, vergelijkbaar met de aankoop van een sieraad. Dat valt niet onder toezicht.

Er zijn nog andere mogelijkheden om de betrouwbaarheid van een aanbieder van edelmetaal te toetsen. In geval van externe opslag kan een belegger onder meer navragen of de kluis te bezichtigen is, welke verzekeringen zijn afgesloten in geval van beschadiging of diefstal, of een externe accountant een periodieke controle uitvoert en in hoeverre de bewaarde baren op eigen naam staan met een bijbehorend serienummer.

Er zijn ook producten, zoals beursgenoteerde edelmetaalfondsen, die beleggers eenvoudig laten meebewegen met de goudprijs. Het kan zijn dat het fonds in kwestie fysiek edelmetaal aanhoudt, maar veel voorkomend is ook de papieren handel, via derivaten die blootstelling bieden aan de goudprijs. Daar komen weer andere risico's bij kijken.

Als het gaat om de betrouwbaarheid van de baren of munten zelf is het aan te raden om te kijken naar edelmetaal van gecertificeerde smelterijen of munthuizen, die wereldwijd erkend zijn en voldoen aan algemeen aanvaarde kwaliteitsnormen en, indien mogelijk, met een certificaat van echtheid erbij. Er zijn verhalen bekend van kopers die baren geheel niet hebben ontvangen of baren bleken te hebben gekocht van een ander metaal, met alleen een dun laagje goud eromheen. Er zijn testen uit te voeren om de echtheid van een baar goud te controleren. Mocht de belegger het inmiddels hebben betaald en ontvangen, dan is het hoogstwaarschijnlijk helaas al te laat en is de malafide handelaar er met het geld vandoor.

Bij beleggen in goud is het veelal een afweging tussen kosten, gemak en risico's. Bij verschillende beleggers zal het zwaartepunt ergens anders liggen. Maar in Nederland zijn er voldoende partijen actief die aan verschillende wensen tegemoetkomen.